

RAADSVORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit n.v.t.

Voor de raadsvergadering van
20 maart 2023

Behandelen in de raadscommissie Bestuur
op 6 april 2023

Portefeuillehouder J. Wienen

Afdeling Communicatie / participatie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)

Onderwerp

Gooi die luiken open: ga naar de inwoners toe.

Gevraagd besluit

1. De volgende drie "top-down naar bottom-up" voorstellen vast te stellen en in deze raadsperiode door het college als beleid te implementeren en in het beleid te verankeren:
  - a. inspraak geven aan burgers via (speciale) gemeente app;
  - b. stel vanaf 2024 voor 2025 Haarlemse burgers in de gelegenheid te reflecteren op begrotingsplannen;
  - c. ambtelijke organisatie die van buiten naar binnen werkt ("omgekeerde toets")

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

BVNL wil graag voor de Haarlemse burgers meer inspraakmogelijkheden creëren. Dit wil BVNL bereiken door de volgende drie "top-down naar bottom-up" voorstellen vast te stellen en in deze raadsperiode door het college als beleid te implementeren en in het beleid te verankeren. Het gaat om de volgende drie voorstellen:

- a. inspraak geven aan burgers via (speciale) gemeente app;
- b. stel vanaf 2023 voor het jaar 2024 Haarlemse burgers in de gelegenheid te reflecteren op begrotingsplannen;
- c. ambtelijke organisatie die van buiten naar binnen werkt ("omgekeerde toets").

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Ad a) Inspraak geven aan burgers via (speciale) gemeente app

Aan burgers kan veel meer directe invloed in hun wijk of stadsdeel worden gegeven. Dit kan via inspraak via app. BVNL Haarlem zou graag zien dat de gemeente via een speciale app bewoners een pushbericht stuurt als het hun mening wil weten over bijvoorbeeld speelvoorzieningen of de herinrichting van een straat. Deze manier van inspraak kan in het vierde kwartaal 2023 worden ingevoerd.

Ad b) Stel vanaf 2023 voor het jaar 2024 Haarlemse burgers in de gelegenheid te reflecteren op begrotingsplannen

Een spiegelmoment voor de begrotingsbehandeling: BVNL wil Haarlemse burgers in de gelegenheid stellen om ruim voor het vaststellen van de jaarlijkse begroting te reflecteren op de begrotingsplannen. Er komt daardoor dialoog tussen bestuur en samenleving. Als politiek en bestuur teveel gaan afwijken, zeker als zij dit doen zonder gegronde motivatie, zal de kiezer dit ongetwijfeld betrekken bij het uitbrengen van zijn / haar volgende stem. Als de dialoog over de afwijkingen zorgvuldig gebeurt, draagt dit bij aan het vertrouwen in de politiek. Het spiegelmoment kan worden waargemaakt door bijvoorbeeld een motiemarkt te organiseren over de voorliggende begroting of door een korte

---

enquête te maken waarin wordt gevraagd aan burgers waar minder of juist meer geld aan kan worden uitgegeven dan wel worden bezuinigd.

Ad c) Ambtelijke organisatie die van buiten naar binnen werkt ("omgekeerde toets")

De 'omgekeerde toets', denken vanuit de leefwereld: De luiken open. Een moderne overheid werkt aan een ambtelijke organisatie die ramen en deuren open heeft staan. Ambtelijke medewerkers werken niet vanuit procedures en regels, maar zetten het maatschappelijk vraagstuk centraal. Dat doen zij in samenspel met de betrokkenen in de samenleving: de aanvrager van een vergunning, het bestuur en de leden van een sportvereniging, de beheersers van de buurtwhatsapp of de ondernemersvereniging van het bedrijventerrein. Op een vraag alleen met een schamel 'nee, dat kan niet' antwoorden, is niet voldoende. Inzicht krijgen in de onderliggende vraag, betrokkenen bijeenbrengen, samen buigen over de oplossing, ruimte maken voor maatwerk, meedenken en meebesturen, actief communiceren; dat zijn de kenmerken van een moderne organisatie. In de gemeente Heerhugowaard wordt het begrip 'omgekeerde toets' gebruikt. Hier wordt onder verstaan dat niet de regels centraal staan, maar het vraagstuk dat opgelost moet worden. Niet de systeemwereld, maar de leefwereld. Dat zal voor een regelgestuurde organisatie een omkering van jewelste zijn. Het betekent dat medewerkers soms voorstellen doen die buiten de regels vallen, maar die het vraagstuk wel pragmatisch oplossen. Niet langer meer de geldende regels in het eigen afgebakende domein afvinken, maar kijken naar wat er nodig is om de stad en haar burgers vooruit te helpen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Versterken participatie

Aanleiding

BVNL Haarlem gaat graag naar de inwoners toe. Wij geloven in een manier van politiek bedrijven, waarbij een democratie van onderop wordt opgebouwd. Met dit initiatiefvoorstel 'Gooi die luiken open' willen we nog meer de beurt aan het stadsbestuur geven. Met drie van 'top-down naar bottom-up' voorstellen willen we meer directe invloed realiseren voor de inwoners van deze stad. Het is bij het implementeren van dit initiatiefvoorstel van belang dat vooraf een duidelijk kader wordt gegeven over waar bewoners over kunnen stemmen, besluiten en praten. Dit om (nieuwe) teleurstellingen in de politiek in zijn algemeenheid te voorkomen.

Argumenten

Ad a) *Inspraak geven aan burgers via (speciale) gemeente app*

App is een laagdrempelige manier voor inwoners om hun stem te laten horen.

Ad b) *Stel vanaf 2023 voor het jaar 2024 Haarlemse burgers in de gelegenheid te reflecteren op begrotingsplannen*

Door inwoners te betrekken bij de begrotingsplannen geeft het bestuur blijk van het serieus mee laten denken van inwoners aan waar gelden aan zijn en werden uitgegeven.

Ad c) *Ambtelijke organisatie die van buiten naar binnen werkt ("omgekeerde toets")*

Doordat de ambtelijke organisatie als vertrekpunt het maatschappelijke vraagstuk centraal zet en inwoners hierover laat meedenken, wordt niet eerst de nadruk gelegd op wat er allemaal niet mogelijk is.

Kanttekeningen

Bij de inzet van de voorgestelde instrumenten om burgers meer te betrekken bij de plannen van de gemeente Haarlem moet vooraf helder zijn wat de invloed is van burgers (enkel meedenken of meebeslissen of zelfs overnemen van taken).

Financiën

De drie voorstellen te dekken binnen de bestaande middelen van programma 6 Burger, bestuur en veiligheid van de Programmabegroting 2023-2027, en dan in het bijzonder als het gaat om actualisering van het bestaande participatiebeleid.

Communicatie

Na definitieve besluitvorming wordt het raadsbesluit via de gebruikelijke gemeentewebsite gecommuniceerd.

Procedure

Na een eerste bespreking in de raadsvergadering van 20 maart 2023 wordt het college van B&W gevraagd om mogelijke zienswijzen in te dienen op de drie voorstellen. Hierna kan het initiatiefvoorstel in de commissievergadering Bestuur worden behandeld van de aprilcyclus waarna de raad tijdens een raadsvergadering een definitief besluit neemt over het initiatiefvoorstel.

Bijlagen

Geen.

Dhr. J. Rademaker van BVNL

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

- De volgende drie "top-down naar bottom-up" voorstellen vast te stellen en in deze raadsperiode door het college als beleid te implementeren en in het beleid te verankeren:
  - inspraak geven aan burgers via (speciale) gemeente app;
  - stel vanaf 2024 voor 2025 Haarlemse burgers in de gelegenheid te reflecteren op begrotingsplannen;
  - ambtelijke organisatie die van buiten naar binnen werkt ("omgekeerde toets").

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van mei 2023

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. M. Philips

dhr. J. Wienen